

aan de Synode in, waarin gevraagd wordt om een gelijke kans door middel van een proefneming voor de beide bundels, n.l. van de Synodale Commissie en van Ds Hasper. In het blad „Hervormd Nederland” werd dit pleidooi verder gevoerd. De Hervormde Kerk moet voor eenzijdigheden worden gevrijwaard, zoo heette het daar. — Het was werkelijk ongelooflijk. De bundels van Ds Hasper geven hem ten voeten uit: als idealist en begaafd theoloog en hartstochtelijk ookumenisch christen, die zijn leven lang in den schat der Kerk werkte, maar er zoo vertrouwd mede raakte dat deze onwillekeurige veelszins zijn eigen schat werd, waaraan hij naar willekeur vijfde en veranderde, zelfs aan de meest bekende en geliefde verzen, die diep in het hart van ons volk leven.

Aan den synodalen bundel werken sinds zes à zeven jaren verschillende theologen en litteratoren en musiciologen, die gedurig zich hebben laten voorlichten door de beste krachten; die gedurig contact hebben gehouden met de mannen en vrouwen van de kerkelijke praxis; die met groote omzichtigheid en wetenschappelijk-aesthetische bezadigdheid zijn te werk gegaan.

Is het niet absurd, om nu reeds, voor iemand hun werk kan gezien hebben, dit op één lijn te willen stellen met het werk van een Eenling, hoe voortreffelijk deze ook wezen moge?

Ten besluit:

Naar aanleiding van een geestdriftigen zangdienst, waarin Hasper's psalmen werden gezongen, herinnerde Ds Bakker (die overigens, bezadigd en scherpzinnig criticus als hij is, wel degelijk zijn bezwaren had) aan een oud versje van Ds G. Idrop (1649):

Indien gij zwak zijt in den zang
En niet kondt raken op den gang,
Ziet hier een hand u lenen....
Met redelijke stem en lust
Kan iemand wel zijn toegerust
Om dezen zang te leren.
Wel dan, begint geluit te slaan,
En bidt als David heeft gedaan
En zingt den lof des Heeren.

Het is een afzonderlijke kwestie, die we nader hopen te bezien, of de hand, die ons hier „geleend” wordt, ons wel voert op den juisten weg; maar, laten wij ons nu eens oprecht en hartelijk verheugen, dat hier de fonteynen uit den ouden psalter weer spuiten met vernieuwde kracht uit zulke opgewekte menigten, die op zoo'n avond, zoo al niet muzikaal in den oorspronkelijken en juisten weg geleid, dan toch weer aangedaan worden met kracht uit de Hoogte. En daarom gaat het toch in de eerste plaats.

Onze meening behoeven we hier niet meer te zeggen na de uitvoerige bespreking, die we gaven

Padvinderij.

„Het Leidersblad” schreef onlangs inzake de padvinderij:

Slechts zij de aandacht gevestigd op het beginsel waaruit de padvinderij leeft. Dat beginsel is scherp geformuleerd door den wereld-leider, Sir Robert Baden Powell, die in zijn „wenken voor leiders van padvinders” (uitgave hoofdkwartier der Ned. padvinders) schreef dat het noodzakelijk is dat de autoriteiten van Kerk, Staat en School thans leeren inzien en erkennen, dat er iets gedaan moet worden door

„de ontwikkeling van een groot verlangen van het individu van binnen-uit naar zelfverbetering, in plaats van het uit-den-tijd-zijnde opleggen van „automatische instructie op de massa van buiten af.” (Vertaling van Jan Schaap, blz. 10).

Hier is scherp geformuleerd wat de p.v. beoogt. Zij wil, uitgaande van de gedachte dat de mensch goed is, dat goede mensch ontwikkelen door het goede voortdurend te laten doen en te laten herhalen, waardoor het tot gewoonte wordt gevormd.

In tegenstelling met wat „uit den tijd” genoemd wordt: het opleggen der wet van buiten af.

Voor wie bij de Heilige Schrift leeft is hier reeds aanstonds geteekend het humanistische ideaal.

Of de wets-prediking, die de Gemeente van Jezus Christus nog in elke wekelijksche godsdienst-oefening handhaaft, uit den tijd is, behoeft voor ons geen vraag te zijn; wij weten beter!

Maar zelfs voor die niet uit onze beginselen leven is dit hautaine „uit den tijd” een vraag geworden, of beter gezegd: het is verworpen. Nog onlangs publiceerde de schrijver van „Wel de kerk maar...” (uitgave Voorhoeve, Rotterdam) een vraaggesprek met Koos Vorrink, den vroegeren leider der Socialistische jeugdbeweging, thans voorzitter der S.D.A.P., die sprak:

„het gemis (aan kerk en godsdienst) werd niet gevoeld (in de kringen der A.J.C.) zolang de naïef „optimistische beschouwing: „Wij gelooven dat de „mensch goed is”, stand kon houden. Maar het leven „heeft deze beschouwing stuk geslagen, men heeft „gezien, dat dit ontoereikend is, dat dit in laatste „instantie geen stand houdt. En tegelijk zagen de „jonge menschen”

dat de geheele socialistische beweging in Duitschland met één streek werd weggevaagd

„maar dat die oude kerk getrouw bleef, dat zij de „eenige was, die „neen” zeide op de „menschver- „goding, op het absolutisme.”

Dat zijn wel andere klanken!

Intusschen, uit die gedachte dat de mensch goed is en van binnen uit naar verbetering moet worden gestreefd is de geheele padvindersbeweging opgebouwd.

In de litteratuur van die zijde gegeven, wordt men dan ook niet moede van te herhalen: doen, doen, doen. Geen woorden, geen gemoraliseer, maar daden. Gebruik de dadendrang. Elken dag een goede daad, dat kweekt den beteren mensch.

Ik ga thans voorbij aan de toch jaarlijk niet geringe vraag wat goed is, en waar de maatstaf ligt om goed en kwaad te onderscheiden.

Uit het feit dat Gereformeerde en andere Christenen, Joden en Mohammedanen, Boedhisten en volgelingen van Confucius in één wereld-organisatie verenigd, gemeenschappelijk naar de ontwikkeling van dat goede in den mensch streven, blijkt reeds voldoende, dat een vaste maatstaf voor het onderscheiden van goed en kwaad hier volkomen ontbreekt.

Men baseert op een soort natuur-godsdienst waarbij de natuur tot God zal leiden, en het materialisme terug zal dringen, alsof de natuur zelve geen „materie” ware.

Zooals het luidt met de woorden van den chief-scout zelve:

„Ga terug naar de Natuur, is hun roep en in „dezen steeds meer materialistisch wordenden tijd „kunnen we niet beter doen dan aan dezen roep „gehoor geven.”

(Verkennen voor jongens, vertaling Jan Schaap, uitgave hoofdkwartier P.V. blz. 8.)

Of om een ander citaat te geven:

„Neem voetbal ernstig op. Dan kan het één der „wegen blijken te zijn, welke leiden naar het Koninkrijk der hemelen.” („Wenken voor Leiders” blz. 28.)

Ge ziet: verblijf in de Natuur (met een hoofdletter) is een tegenstelling van materialisme, en de karakter-eigenschappen, die ontwikkeld worden door goed te voetballen (ik betwist dat zulks het geval zou zijn) leiden naar het Koninkrijk der hemelen.

Gansch deze beweging is in haar wezen dan ook een verzet tegen de openbaring van het „Woord”.

Geen woorden, maar daden.

Niet de wet verkondigen, maar het goede van binnen uit ontwikkelen.

Het is een „diesseitig” evangelie, het evangelie der padvinderij. Hoor maar den chief-scout zelve:

„Het is ook onverstandig het geluk uit te stellen „tot een toekomstig tijdstip; men moet zijn leven „voortdurend leeren waardeeren. Morgen kunt „ge dood zijn en dan is het te laat om frissche „lucht te happen.... De wijze ver- „trouwt niet op een onzekeren Hemel „in een vage toekomst. Hij beseft dat „hij zijn eigen Hemel in deze wereld „kan maken, hier en nu.”

(Spatieering van mij G. uit „Zwervende op den weg naar levensgeluk” door Sir Robert Baden Powell, uitgave hoofdkwartier p.v. blz. 20.)

Hier haat geen adjectief „Christelijk” of „Gereformeerd”. Door zulk een bijvoeging verandert deze beweging niet van karakter. Vooral niet als wij weten dat alle padvinders-groepen, ook de zoogenaamde Christelijke of Gereformeerde-groepen, verenigd zijn in één landelijke organisatie, die op haar beurt internationaal is georganiseerd en onder opperleiding staat van den hierboven herhaaldelijk geciteerden Sir Robert Baden Powell, chief-scout (dat is hoofdverkenner voor de geheele wereld).

Ik wil eindigen met een bijzonderheid die ik ontleen aan het bovengenoemde boekwerkje „Wel de kerk maar....” waarin ook een vraaggesprek voorkomt met Ir P. Telder, een der meest vooraanstaande figuren in de Nederl. Padvindersbeweging.

Daaruit blijkt dat jongens, ouder dan 18 jaar, met eenige training worden geïnstalleerd tot voortrekkers aldus:

„de nacht te voren wordt wakend doorgebracht, de „voortrekker overdenkt dan de periode van zijn „leven, die nu weldra zal worden afgesloten. Tijdens „de installatie wordt hem water over de handen „gieten als symbool van de reiniging van vroegere „fouten en zonden.”

Aan Ir Telder werd gevraagd of aldus de padvinderij niet tot godsdienst wordt. En het typeerend antwoord luidt:

„Ir Telder is daar niet bang voor. Een jongen, die „voortrekker wordt, heeft blij moeten geven van „zelfstandigheid, van eigen inzicht en oordeel; hij is „al bijna een man, minstens 18 jaar. Zoo'n jongen „weet deze symbolische handelingen op hun juiste „waarde te schatten....”

Inderaad, we bestrijden het heidendom der „Duitsche Christenen” en uit het Westen halen we het binnen met een Christelijke vlag en een Gereformeerde wimpel!

Zijt nuchteren en waakt!

Het artikel is van den heer Graahoff.

K. S.

GEREFORMEERDE KERKEN.

Drietal te:

Strijen: Cand. A. B. C. Hofland te Naaldwijk, Cand. K. Kraan te Den Haag en E. Teunis te Oostaan.

Tweetal te:

Oostkapelle: Cand. A. B. C. Hofland, hulppred. te Naaldwijk en Cand. J. C. Streefkerk te Soest.

Beroepen te:

Ihrhove (Oost-Friesland): Cand. H. Tien te Osterwald-Veldhausen.

Oostkapelle: Cand. A. B. C. Hofland te Naaldwijk. Stadskanaal: P. Veenhuizen te Soerabaja, thans met verlof hier te lande.

Benoemd tot Hulpprediker te:

Goes's Gravenpolder: Cand. W. H. J. de Boer te Ten Post.

Bedankt voor:

Capelle a. d. IJssel: W. Schouten te Westbroek.

Intrede te:

Den Haag-West: Joh. Meynen. Tekst: Efeze 4:11 en 12 (8 September).

Ds D. Vrieling. †

Ds D. Vrieling, em.-pred. van de Geref. Kerk te Scheemda, is in den ouderdom van 83 jaar te Sellingen overleden.

Ds P. Veenhuizen.

Het adres van den in ons land met verlof vertoevend predikant der Geref. Kerk van Soerabaja, Ds P. Veenhuizen, is Fabriciuslaan 17, Hilversum.

Hulppredikers.

De plaatsvervangende werkzaamheid van Cand. Joh. Verhave als hulpprediker bij de Geref. Kerk te Anna Paulowna is met drie maanden tot een vol jaar verlengd. Hij is beroepbaar en behoudt geregeld gelegenheid ook in andere gemeenten voor te gaan. Zijn tijdelijk adres blijft voorloopig: Molenvaart 233, Anna Paulowna.

— Cand. Feenstra, die zijn arbeid als hulpprediker bij de Geref. Kerk te Den Helder heeft aangevangen, is thans in de gelegenheid mee te deelen, dat hij volle gelegenheid houdt des Zondags de kerken te dienen en een beroep in overweging te nemen. Zijn adres is: Polderweg 40, Den Helder.

— De candidaat A. J. Bos te Mijdrecht heeft zijn benoeming als hulpprediker bij de Geref. Kerk te Enkhuizen aangenomen en reeds zijn arbeid aldaar aangevangen.

Cand. Bos blijft beroepbaar en is drie van de vier Zondagen in de gelegenheid andere kerken te dienen. Adres: Westersstraat 132 te Enkhuizen.

— Het adres van cand. W. Fijn van Draat, hulpprediker der Geref. Kerk te Antwerpen-Mechelen, is thans weer voor België: Speeqvest 70, Mechelen, tel. 1801.

Voor Nederland blijft het adres: Lorentzweg 147, Hilversum.

Cand. Fijn van Draat is in de gelegenheid de Geref. Kerken in Nederland te dienen.

— De heer R. A. Flinterman, cand. en hulpprediker te Voorburg, heeft de benoeming tot hulpprediker te Montfoort aangenomen en voor die te Hardenberg bedankt.

Candidaten tot den Heiligen Dienst.

— Door de Classis Rotterdam der Geref. Kerken is praeparatoir geëxamineerd en met algemeene stemmen beroepbaar verklaard de heer R. W. Popma, theol. cand. De heer Popma zal gaarne de kerken dienen en een beroep terstond in overweging nemen. Zijn adres is: Strevelsweg 5, Rotterdam-Zuid, Tel. No. 14719.

— De Classis Amsterdam der Geref. Kerken stelde, na gehouden praeparatoir-examen, beroepbaar in de Geref. Kerken den heer J. L. Schouten Jr., theol. candidaat te Amsterdam.

De heer Schouten, wiens adres is: 2e Const. Huygensstraat 48, Amsterdam-W. (tel. 80048), is gaarne bereid in de kerken te proponeeren en een eventueel beroep in overweging te nemen.

— Door de Classis Dordrecht der Geref. Kerken is, na praeparatoir examen, met algemeene stemmen beroepbaar verklaard, cand. J. J. de Vries, te Kinderdijk. De heer De Vries zal de kerken des Zondags gaarne dienen, en een eventueel beroep terstond in overweging nemen. Zijn adres is: Alblasdendam, Post: Kinderdijk E 190, tel. Kinderdijk 24.

— De Classis Amsterdam der Geref. Kerken heeft praeparatoir geëxamineerd en met algemeene stemmen beroepbaar verklaard den heer Ph. Baardman, theol. cand. aan de V. U. Cand. Baardman is gaarne bereid des Zondags de Kerken te dienen en een eventueel beroep terstond in overweging te nemen. Zijn adres is: Hoendiepstraat 27, Amsterdam-Z., Telefoon 23179.

— Cand. G. Th. Koopman, Lorentzlaan 30bis, Utrecht, is voortaan telefonisch te bereiken onder no. 19562 (ten name van J. J. Feyten, Utrecht).

„GEREF. KERKEN IN HERSTELD VERBAND”.

Intrede te:

Enschede: Cand. L. Overduin. Tekst: Ps. 90:16.

CHRISTELIJKE GEREFORMEERDE KERK.

Tweetal te:

Dokkum: J. v. Dijken te Aalten en M. W. Nieuwenhuys te Franeker.

Ede: C. Smits te Slidrecht en G. Salomons te Amsterdam-West.

Gouda: A. Dubois te Oud-Beijerland en J. A. Rickel te Delft.

Aangenomen naar:

Lutten-Dedemsvaart: Cand. W. Ruiter te Putten.

Bedankt voor:

Papendrecht: Cand. W. Ruiter te Putten.

Afscheid van:

Broek op Langendijk: J. Drenth. Tekst: 1 Cor. 15:58.

NEDERLANDSCHE HERVORMDE KERK.

Beroepen te:

Almen (toez.): B. C. Visser te Okkenbroek.

Broek op Langendijk: J. v. d. Heide te Minnertsga.

Doornspijk: J. C. Terlouw te Garderen.

Groot-Ammers: L. Vroegindewey te Waddinxveen.

Huizen (vac. Batelaan): D. v. Ginkel te Gouda.

Jutphaas: J. R. Ch. Israël te Zoelen.

Polsbroek en Vlist: Cand. H. S. J. Kalf te Amsterdam.

Purmerend en Den IJp: Cand. J. de Groot te Amersfoort.

Uithuizermeeden (toez.): C. Warmolts te Heemse.

Wartena: Cand. C. Meijer Drees te Zutphen.

Winschoten (Evang.) (toez.): H. J. F. Wesseldijk te Schoonebeek.

Wijngaarden: Cand. J. H. Circel te Amersfoort.

Aangenomen naar:

Holwierde (toez.): M. A. Visser te Schraard.

St. Pancras (toez.): M. J. Krop te Ferwerd.

Bedankt voor:

Hoogebeintum: J. M. Roelofs te Watergang.

Noordlaren (Gr.): F. R. A. Henkels te Uitwijk (N.-Br.).

Intrede te:

Drogdham: Cand. M. H. Bolkestein. Tekst: Jes. 55:8-13.

Kerkdriel: J. J. v. Oosterzee. Tekst: Gal. 6:14.

Oosterbierum: Cand. J. A. Fricke. Tekst: 2 Cor. 4-7.

Mede
Brug
Mevr
Dr. l
Drs.
Erme
s-Gr
Phila
Ds F

Alle s
Prof.

INHOUD:

Schrift: B
— Kerkeli
leer, V. G
N. T. — I
Schetsen:
Lit. en Ku
Adviezen:
Gods zijn
Kerk in I

Hebben
het schrij
vermeerde
de begins
propageer
zijn ideeën
Julius W
een stad
bouworde
1887. Een
de volma
schaft. Ba
niet te vin
grossiers,
volmaakt
heeft een
kennen. E
neerende
dere aanb
wat de be
magazijn
en nergen
stelsel va
magazijne
men en
De natie
goederen
Iedere
als burge
jaar een
in de jaar
kaart kan
vinden w
men het v
natuurlijk
verdeeld i
afgeknip
amble als
goederen.
de meeste
en gewoo
overschot
evenwel v
deel elke
vallen kan
hand om
Dit cre
van zijn
leeraar of
meester,
Deze geli
Overhoud
anderszin
van de c
voegt w
In nau
kaarten s

12) Vgl.
13) Vgl.
14) Vgl.